

2. Rodzina – moje okno na świat

NA TEJ LEKCJI DOWIECIE SIĘ

- że rodzina pomaga w odkrywaniu i poznawaniu świata,
- że rodzice pierwsi zauważają zdolności i talenty swoich dzieci.

Większość ludzi żyje w rodzinach, czyli małych wspólnotach, w których tworzą więzi. Aby rodzina była silna i nie rozpadła się, gdy doświadczy trudności, musi być zbudowana na solidnym fundamencie wspólnych wartości, miłości i zaufania.

Mówimy, że rodzina to okno na świat, umożliwia nam bowiem odkrywanie i poznawanie świata oraz poszerza nasze horyzonty.

Okno na zasady

Mówiąc, że rodzina jest oknem na świat, mamy na myśli, że dzięki niej zdobywamy nie tylko wiadomości o świecie, ale też o zasadach, jakie w nim panują. To dzięki rodzicom dowiadujemy się, że aby kupić w sklepie lody, trzeba mieć pieniądze. To oni uczą nas, że jeśli chcemy pojechać autobusem, musimy kupić bilet i przyjść na przystanek o określonej godzinie. Mama i tata są więc dla dziecka pierwszymi przewodnikami. Dają mu „mapę świata” i wyjaśniają, jak jest zorganizowany, jakie rządzą nim zasady.

Okno na wartości

Rodzina jest też oknem na świat wartości. Szczególnie rodzice i dziadkowie pomagają młodemu pokoleniu kształtować postawy uczciwości, prawdomówności, szczerości. Wyjaśniają, że choć przestrzeganie niektórych zasad jest trudne, to postępowanie zgodnie z nimi daje radość. Hierarchia wartości człowieka (czyli

lista spraw, które są dla niego ważne) rozwija się i zmienia w ciągu całego życia, ale jej podstawą są przekazy rodzinne, na przykład opowieści dziadków i rodziców. Od urodzenia aż do śmierci wpływa na nas to, co myślą, w co wierzą i co uznają za najważniejsze nasi najbliżsi.

Okno na talenty

Niezwykle cenne jest wsparcie dziadków i rodziców w odkrywaniu talentów. Są to osoby, które najlepiej was znają, dlatego potrafią zauważyć wasze zdolności i życzliwie zachęcić do ich rozwijania. Na przykład babcia może dostrzec, że wnuczka ma talent do gotowania, a tata, spędzając czas z synem, odkryje jego zdolności manualne. Babcia może więc podpowiedzieć wnuczce, że istnieją dobre szkoły gastronomiczne, tata zaś zachęci syna do udziału w zajęciach z modelarstwa.

Dziadkowie i rodzice zawsze dobrze wam zyczą i kibicują we wszystkich przedsięwzięciach. Kiedy osiągniecie sukces, cieszą się razem z wami, a gdy coś wam się nie uda, przekonują, że błędy i niepowodzenia mogą być ważną życiową lekcją.

Okno na dobre wychowanie

Rodzina jest również miejscem nauki zasad dobrego wychowania, które z języka francuskiego nazywamy zasadami *savoir-vivre'u*. Jest to zbiór podpowiedzi, jak się zachowywać w sposób kulturalny

* *savoir-vivre* (fr.) – wym. sawuar wiwr.

i uprzejmy. Niektórzy uważają, że zasady dobrego wychowania ograniczają człowieka, a nawet pozbawiają go wolności. Nic podobnego! Pewne zasady są potrzebne, abyśmy swym zachowaniem nie ranili osób z naszego otoczenia. Poza tym *savoir-vivre* ułatwia życie. Dzięki niemu wiemy, jak rozpocząć rozmowę telefoniczną, jakie ubranie włożyć do szkoły, jak się zachować w teatrze oraz kto prosi do tańca – chłopak czy dziewczyna. Znajomość etykiety* przydaje się również w różnych sytuacjach w życiu rodzinnym.

Rodzinny *savoir-vivre*

• **Rozmowy**

Staraj się mieć dla każdego członka rodziny dobre słowo. Nie przerywaj, gdy druga osoba mówi, zrezygnuj z agresji. Utrzymuj kontakt wzrokowy. Słuchaj uważnie. (Więcej na temat rodzinnych rozmów przeczytacie w rozdziale 4).

• **Spotkania przy stole**

Zaproponuj pomoc w nakrywaniu do stołu. Nie zaczynaj jeść, dopóki wszyscy domownicy nie zasiądą do posiłku. Podaj rodzeństwu talerz z kanapkami i pozwól, aby poczęstowało się pierwsze. Podziękuj za posiłek tym, którzy go przygotowali.

• **Goście**

Obowiązkiem gospodarza jest zadbanie o to, aby goście dobrze się czuli w jego domu. Kiedy odwiedzą cię przyjaciele lub dalsza rodzina, zaproponuj coś do jedzenia albo do picia. Zapytaj, jak minęła im podróż i co u nich słyszać. Dowiedz się, w jaki sposób chcieliby spędzić z tobą czas. Jeśli oczekują od ciebie propozycji, wybierz aktywność, która da wam okazję do rozmowy i bliższego poznania się. Gra w planszówki albo w piłkę jest lepszym pomysłem niż oglądanie filmu lub granie na smartfonach.

* Etykieta (ceremoniał) – sposób kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach.

• **Codzienna pomoc**

Nie czekaj, aż ktoś poprosi cię o pomoc, lecz zaoferuj ją wcześniej, kiedy widzisz, że trzeba odkurzyć pokój lub wyciągnąć pranie z pralki. Bądź szczególnie uważny, gdy w twoim otoczeniu są osoby starsze albo niepełnosprawne – czasami trudno im poprosić o pomoc, mimo że bardzo jej potrzebują.

POLECENIA I PYTANIA

1. Jak rozumiecie przysłowie: „Niedaleko pada jabłko od jabłoni”?
2. Pracując w grupach, zaprojektujcie na arkuszach papieru plakat pt. „Rodzina – moje okno na świat”.

